

Szerkesztővel értekezni lehet mindennap 11 és 12 óra között. — A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak nyiltterek és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadtnak:

Budapest: Goldberger A. V. és Ekestein B. hird. irod. Bécsben: Schalek H., Dukas M., Oppolik A., Daube G. L. és társánál és Herndl. Brűben: Stern M.

Nyilttér petsitora 10 kr.

MAGYAR és HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A »Muraközi tisztó önégyelőző szövetkezet«, a »Csáktornyai takarékpénztár«, a »Muraközi takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Az iskolai év végén.

A nevelés, a tudomány csarnokai bezártak. A múlté az, mi nem rég még jelen vala; a jövőé az, mi a küzdelmes szorgalom gyümölcsét s a későbbi haladás alapját képezi. Tanítvány, tanító s szülő még egyszer visszanez a határról s a különféle érzelmek hatása alatt bizik a jövőben vagy fél a gondolatától is.

A kiadott bizonyítvány tükre és hü tanbizonytsága egy iskolai év fáradságos izgalmainak, vagy örömteljes munkájának. Egygyel több adat az önismeréshez, egygyel több eszköz a későbbi önálló élet harczainak megvívásához. A beírt osztályzatok sorozata félremagyarázhatatlanul tünteti fel az érdemet, világítja meg az eddig elpalástolt hanyagságot. Ez teszi gondolkozóvá a tapasztalatlan ifjút, ebből tudja meg nemcsak azt, hogy munkálta e ez iskolai évben boldogulását, hanem azt is, hogy szülői szerető gondoskodását mennyire hálálta meg. A kedvező s talán kitüntető eredmény önértékeléssel tölti el a növendéket, ki egész éven át kötelességét hiven teljesítve tanítói elismerésére méltó vala; míg az, ki akár külső, akár belső okok és körülmények akadályozása miatt nem felelt meg a jogos kivánalmaknak: nagyon ritkán ismeri el a bizonyítvány igazságát; inkább üldözést és méltánytalanságot olvas ki belőle, mint meg-

érdemelt kritikát. De az emberi természetben rejlő későbbi megfontolás ezeknél is uralomra jut később s a vett szomorú tapasztalatok vagy javulásra sarkalják az illetőket, vagy pedig ösztönzik reményvesztetten elhagyni ama tért, mely dicsőséget nem terem számukra.

Vajha minél kevesebb tanulót sújtana a bukás csapása s minél több örvendene a jövő biztos lépcsőjének, elvégzett munkája örvendetes elismerésének!

A tanító, mielőtt elhagyná tantermét egy évi lelkiismeretes munkálkodása színhelyét: minden taneszköznel megállva emlékezete segítségével kutálja, vajjon megnyugvással s a becsülettel teljesített kötelesség elvégzése tudatában örvendhet-e a beállott szünidőnek.

Részletezi az évi feladatot, fáradozásait, növények elhaladását s a legtöbb részlet önbecszerzetét növeli, bebizonyítván, hogy itt is, ott is helyesen járt el, a célt szem elől nem tévesztve sikerült elérnie. De a bebizonyított lelkiismeretesség s a ki vívott siker nem teszi elfogulttá, hanem fi gyelmessé oly pontokra, melyek még most sem elég világosak s némileg homályban maradtak az idő rövidsége, vagy elnézés, esetleg mulasztás miatt.

A nyugodt öntudat csendességét némi

elégedetlenség zavarja meg, mit amaz erős elhatározás követ, hogy a fokozott önképzés és kitartás helyrehozza az év netáni hiányait.

Igy számot vetve a beállott körülményekkel s mérlegelve az eldöntő okokat: megnyugvással lép a jól megérdemelt szünidő békés nyugalomába, melyet nemcsak testli pihenésre, hanem levszerileg nemesen szórakoztató s ismeretgyarapító alkalmul óhajt fölhasználni.

A szülő, ki oly aggóddó figyelemmel kíséré tiz hónapig gyermekének lörekvését, s ki annyi áldozatot hozott büszkesége haladhatásáért: együtt örvend fiával és leányával a jó bizonyítványon vagy bänkódik, aggodók az eredménytelenül eltöltött iskolai év nem remélt rossz vége fölött. Ha szép reményeiben nem csalódott, szeretettel öleli keblére szorgalmas gyermekét, ha pedig csapás rájuk nézve a tanító bírálata: szivők fájdalmas érzetével vigasztalják az elcsüggedő gyenge tanulót s azt biztatgatva keresik maguk számára is a balzsamot. A jobb jövőtől remélik a hiányok pótlását, még egyszer próbát tesznek azzal, ki öket anynyiszor próbára tevő, hogy aztán a később nyilatkozó fejlődés foka szerint válaszszák meg az életpályát, mely teljesen megfelel gyermekök tudásának, szorgalmának.

A szorgalmas tanulók és tanítók s az

A „Muraköz“ tárczája

ANGYAL ZSÓFI.

— Elbeszélés. —

Írta: Bukott Jogász.

A nevelő atyám eperjesi pék volt, megbukott s bánatában Kassára vitt jogásznak.

Én a római jogot úgy véltem elméletileg kellő módon méltatni, ha jó barátságba lépek a római hitű papokkal.

E tervemet mély titokban tartottam lutherános családom előtt, mert különben menten egyházi feldzésre ítélt volna igazságos lelkészem.

Hanem suttymban mégis szerfőltöt gvakran ellátogattam a szent életű Domonkosok templomába, mert hát végtelenül tetszett nekem a hajkoszorú barátok áhitatos szolozmája, no meg az orgona melábus melódiája.

Egy júniusi barna délután rábírtam magam, hogy a temetőbe menő két szerzeteshez csatlakozzam, kik nyájás szelidiséggel fogadtak.

Velűk tartottam tehát. —

A sírok közt megálltunk s az a tyák egyike térdre borult, míg a másik a sírástól hozott szerzám mal kezdte a friss hantok oldalait gondozni. — Rendűkből egy ujoncz hamvai nyugodtak e helyűtt.

— Odább megyek — gondolám — én itt fölösleges vagyok.

A temető hegyoldalon fekszik

Főfelé vettem utamat s ott állapodtam meg, hol a hegy lába a sarkert Árkába szakad.

A vidék egyhangu csöndjébe csak a rovarok zizegése, meg a hegyi erdő apróbb szárnyasainak beszédes csicseregése vegyűlt.

A nap szállóban volt s a fák sűrű lombjain elmosódva szűrődött át a visszavetett sugárkéve.

Elméláztam a holtak csöndes bírodalmán.

A merengésből elhaló nesz keltette föl figyelmemet. Arra tekinték, honnan az ösmertelen nesz támadt.

Másik szent kép tárult szemem elé: mély gyászba borult nő roskadozott egy kegyelettel ápol hant előtt.

Sokáig nézegettem.

Végre fölemelte szöke fejét s ékes világos kék szemében a csalódott remény s néma lemondás fénye villant meg.

Látásomra — mint a megriadt őzike — hirtelen fölözökött.

Épp e pillanatban léptem a sírhoz.

— Bocsanat, hogy zavarom! — Ö fejével szótlanul bölintott, néhány peiczig a virágos sírhalmon jártatta még tekintetét s aztán távozott.

Erre visszatértem a szerzetesekhez; de nem találtam, ök is elhagyták már a temetőt. Rászolgált az este. —

Másnap ismét beementem a templomba s misét hallgattam. A gyászos nőt találtam egyedűl, ki áhitattal imázott.

Kijövet lovagja lettem, már a zsidőnegyed szűk utcáján haladtunk, midőu korhadt, deszkakerítéshez értünk, hol egy reszketeg aggastyán állott övig erős ezüst szakállal. A fekete ruhás nőre feddő, reám pedig kérdő tekintetet vetett.

— Atyám! kiáltá a nő s karjaiba sietvén, mindketten el eítűntek előlem. —

Tehát zsidő leány!

Sehogyan sem tudtam összeegyeztetni: miért jár hát keresztény templomba?

Hetek multak és csaknem minden nap találkoztam vele. Úgy éreztem, hogy látásán szivem hangosan ver.

Szerelmes lettem belé.

— Tudtára adom — gondolám; hisz szeretni nem vétek...

Később a Domonkosok zárdájába járatos lettem s emondtam az esetet a priornak, ki előbb komolyan látszott venni, de aztán egyet gondolt és tréfás megjegyzéssel öttöte el a dolgot.

A talány tehát nem lett megoldva. —

Kimentem a zidőnegyedbe.

Reggeli 6 óra lehetett. Az eget báránytelhők tarkázták.

A görnyedt kerítés rozoga kapuján a gyászos nő lépett ki. — Köszöntöttem, mit ő egykedvűen viszonzott.

Minden bevezetés nélkül megvallottam szivem érzelmét.

— Egyszer szerettem. Látta szerelmem sírját.

örvendő szülők meglegedésének tanuja legyen a beállott szünidő; a szomorkodóknak pedig szolgáljon méltó előkészítőjeül a jövő szép sikereinek, melyek a mosteni hiányok kipótlására még a következő iskolai évben sem lesznek késők.

Különfélék.

Előfizetési felhívás. Tisztelettel kérjük mindazon t. előfizetőinket, kiknek előfizetésük mult számunkkal lejárt, sziveskedjenek az előfizetést megújítani, illetve hátralékaikat mielőbb beküldeni, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel.

— **Miniszter.** Terbócz István honvédelmi miniszteri czimzetetes osztályancsost Ó Felsége június 27-én Brünben kelt legmagasabb elhatározásával valóságos osztálytanácsossá nevezte ki. Terbócz István Muraköz szülőföldjén kívül lett előléptetve, s hogy fiatal koradaczára a miniszteriumban így szép állást foglal el, ennek oka az, hogy sokoldalú gyakorlati képzettsége mellett oly kiváló szorgalmat és ügybuzgó tevékenységet fejtett ki, mely által előjárói teljes meglegedését érdemelte meg. — Gratulálunk!

— **Miniszter.** A vízi-szentgyörgyön létesített állami erdőéri állomásra Ártner Ferenc szakvizsgázott erdőőr lett kinevezve.

— **Jóti-könyvség.** Dr. Mandel Pál orsz. képviselő ur a mura-szerdahelyi önk. tűzoltó-egyesület szerelvévényének gyarapításához 50 frt. adománnyal járult, mely kegyes adományt képviselő ur Ó Nagyságának e helyen is hálás köszönetét nyilvánítja az önk. tűzoltó-egylet nevében Ehrenreich Nándor, főparancsnok.

— **Csáktornyai elemi nappi iskola értesítője** az 1891—92. tanévről Jenei Gusztáv igazgató szerkesztésében megjelent. Az értesítő közlése szerint az elemi iskolákban tanított 8 férfi és nőtanító s 4 hitoktató. I. V. osztályfő tanuló 241, I. V. osztályfő tanuló 249, korra nézve 6-14 évesek, vallásra nézve:

róm, kath. 486, izraelita 95. ág, v. 8 helv. hitv. 1. Illetőség szerint: városiak, muraköziek megyeiek, somogyiak, horvát és stájerországiak. Az iskolai tanszervek vétel és ajándékozás útján szaporodtak, a tanulók iskolalátogatása rendes s az egészségi állapot jó volt. A népkönyvtár 6, az ifjusági 11, a tanítói könyvtár pedig 35 művel gyarapodott. Az intézet jövevényei; néhai Királyi Pál. orsz. képviselő, Első Magy. Ált. Biztosító Társaság, gr. Festetics Jenő, csáktornyai s muraközi t. karaképzőtár, a helybeli nőegylet, egyes jótékony adakozók, kik részint pénzzel, részint ruhával segítették a szegényebb szorgalmas növendékeket. A vizsgálatok június 18-19 s 24-28-án voltak, a tanév pedig 27-én fejeztetett be. A jövő tanév szept. 5-én fog megkezdődni

— **Falalozás.** Kisfaludi Gyula, hodosáni s. jegyzőt sulyos csapás érte; egyetlen gyermeke István hosszas szenvedés után mult hó 22-én két éves korában elhunyt. Béke poraira!

— **Ésküvő.** Matanovics Péter urad. lakatos leányát, Etelkát jun. 27-én vezette olárhoz Lange Sándor n. atádi gépész.

— **Csáktornyai kisdudovodában** mult vasárnap szépszámu község jelenlétében fejeztetett be a tanév. A kis gyermekek ügyes játéka, dalai és versei örömkönyveket csaltak a jelenlevők szemeibe. Ziegler Kálmán az óvóegylet elnöke meleg szavakkal mondott köszönetet Molnár Mária óvodónak kitűnő fáradozásáért és a kisdudok iránti szives érdeklődéséért.

— **Római leletek.** A mai napig is fennmaradt szombathely-pellauti római országot mentén Ternovásákon, az utól mintegy 20 lépésnyire mezei munka közben a munkások egy római sirra bukkantak. Kiástak egypár metermáza sulyú kőköpsört, melynek üregében a hamu kívül több apróbb edényt és csecsebecsét találtak. E tárgyakat a munkások magukkal vették s mire az érdeklettek a leletről tudomást vettek, a tárgyak nagyrésze tudatlan kezek között elhanyagolt. Lapunk egy barátjának sikerült egy agyag mécsset

és két kis üvegedényt kézrekeríteni, a melyet két régészek által megvizsgáztatott. Ezek véleménye szerint a lelet K. u. a 2-ik századból származik és egy középmódu nő sirja lehetett. A mécses maga egy barbár fazekas műhelyéből került ki, kinek neve a régészek előtt ismeretes. Lapunk barátja az ásatásokat alkalmas időben folytatni ígerte, mert előre láthatólag még pár sir felásatásához van reménye.

— **Meghívó.** A perlaki önkéntes tűzoltóegylet Ottokon a városi csárdában 1892-ik évi július hó 10-én saját pénzlára javára nyári táncmulatságot rendez. Kezdeté 3 órakor. Beléptidj személyenkint 50 kr. Az egylet — egyenruhában megjelenő — tagjai, személyiük után beléptidjat nem fizetnek. Felülfizeteké köszönettel fogadtatnak és hirlaplajng nyugtatnak.

— **Gyula Ignác** perlaki földmives a mezőn napszúrás következtében meghalt.

— **Iskolai záróünnepélyek** voltak június 27-én a helybeli polgári és elemi iskolákban s a kisdudovodában. A növendékek énekei s az igazgatók évszóró beszédei után az isk. évet berekesztették. Az óvodában vizsgát tettek a növendékek s azok kézimunkái is közszemlére voltak kitéve.

— **Stefánia főhercegezasszony** a szeretlőházban Balaton-Füreden. Midőn az özveg trónörökösén, kíséretével f. hó 20-án Siófokon át ide érkezett, intézetünk növendékei által a kikötő hid előtt képezett kettős sorral között haladt el. Élénk érdeklődést kelettek benne a lelkesen éljenző kis vitézek s midőn egyik fueska a nagy — thearózsákból készített — csokrot átnyújtotta, megkérdezte a kisdudó Fehér Ipoly pannonnalmi főpáttól, hogy mitéle intézet növendékei? Később elhatározta a főhercegnő, hogy intézetünket is szerencsésítetni fogja látogatásával. Sőt annyica érezte a szegény árva iránti jóindulatát, hogy a főispánnak és főpátnak ama kérésére, hogy az intézet védőnőjára szeretett gyermeke a feledhetetlen Rudolf trónörökös árvája Erzsébet főhercegnő legyen, örömmel adta beleegyezését, mit az igazgató tanács kérelmére Svasics Benő főispán ur Ó Felsége elé fog terjeszteni királyi beleegyezés végett. 22-én délelőlt 10 órakor a jacht versenyek, kirándulások, mulatságok zaboló csakugyan megkezdett az elrultv cseméket ama csendes hajlékba. Ó fensége a főpátnak — két hatamas

Ez volt rövid válasza.

— Ön zsidó leány, — vevém föl a szót.

— A világ előtt igen, de Isten előtt nem — felelé lesütött szemmel. — Két hó előtt hagytam el szüleim vallását, de őt ezt nem tudják. Csak napok kérdése s az Orsolya-szüzek rendjébe lépek... Szegény öreg szülei: talán belehalnak, ha tudni fogják... Családi nevem Mózes Gedáljah volt; most Angyal Zsófinak hívnak.

Elhallgatott...

Az istenisztelet már javában folyt, mire a templomhoz értünk. — Mindketten beléptünk. —

Piros pünkösöd első napján karöltve sétáltam a priorról a zárda házi kertjében. A légmozdulatlan volt s a terebélyes gyümölcsfák egyhangú árnyékát csillogó szárnyu legyek zümmögése tette változatossá.

— Holnap öltözik be apáczának a zsidó leány — töré meg a csöndet a szerzetes.

Megilletőde hallottam a váratlanul jött megjegyzést, mire hideg borzongás futott végig tagjaimon.

Egész napom kínos volt; minden perze egy örökkévalóságnak tetszett. Este céltalanul bolyongtam a népes utcákon, de senkit se láttam; a gázlámpák fénye elvette szemem világát és tovább rohantam a sötétségben...

Másnap reggeli 9 órakor összehúzták az apáczák képalnájában a csevegő szavu harangokat. Már akkor az ajtó mögött állottam, de sötét tekintetem elárulta a küzdelmet, mi keblemben viharzott.

A néma falak kis orgonája halkán zendült meg és aztán kellemesen erősbödő hangokba ol-

vadt át, kísérve a templomi szüzek ehalóan kedves karénekeitől, miközben teljes egyházi díszben és fényes kíséretével megjelent a megyés püspök.

Az illatos virágokkal bokrétaozott oltár előtt sötét fátyollal leborított arcu apáczák közt, életelen szoborhoz hasonlóan állott hóféhér ruhájába öltözve a zsidó leány. Fürtös fején myrthus koszorú viselt, baljában égő viaszgyertya lobogott, s jobbájának három ujját az evangéliumra téve megesküdött az örök-tiszta életre, Szavát nem hallottam. De ajkmozgása minden idegemet kábultatba ejtette.

Megsémisülve fordultam el a szomorú látványtól, hogy a szabadba juthassak.

Valaki vállamat érintette... az öreg zsidó volt; könnyű ezüst szakállán végig peregetek s zokogva azt súgta fülembre: „Abrahám és Izsák Istené bocsássa meg bűneit.”

— Amen — feleltem rá.

Futva mentem a barátokhoz és fölkerestem a priort.

Erősen föl voltam indulva; ziháló keblem mutatta, hogy nagy küzdelmen estem át... a prior mindent tudott...

— Dominikánus skarok lenni; vegyen föl szent atyám a római hitre.

— Kedves fiam! csilapodjék s térjen ahoz, kit elhagyni készült. Ön nem mondhat a atyái vallásáról, mert félt, hogy nem volna elég ereje a miénkhez sem. Az ön Istene az én Istene és Izrael Istene is; egyenlően vagyunk az Úr gyermekei s egy szívvel imádjuk őt; ki a mi templomunkban, ki az ön egyházában, ki a zsinagógában. Nincs több Isten, csak egy Isten; a ki vallását elhagyja, Istentől is megválk... Csúpan egy szent az Eg előtt: a tiszta élet.

A jámbor szerzetes oly megható szelidséggel adta sebhedt szívemre a vallás vigaszt, hogy lelkebben nyugalommal tértem haza.

Sok hét elmúlt, már elérkezett Kiszasszony-napja is. Gyönyörű szeptemberi reggelre virradtam.

Ragaszkodásom határtalan volt a tisztes prior iránt, azért ma is benézetem egyszerű, fabütoros czellájába.

Azzal fogadtott, hogy délután szomorú kötelessége lesz: temetésre készül.

— Ki halt meg? — kérdezém mohón.

— A zsidó apáca felelte megjelöltöde.

— Isten irlalmazz, — fohészakodám...

Az öreg szerzetes röviden említette, hogy gyors sorvadás ragadta ki az élők sorából s midőn arczán érezte a kassás fagyos lehelletét: a menny öröme sugárzott vissza hágyadt két szeméből, mig halvány ajka körül szelid mosoly derengett.

Talán azt látta feleje jönni, ki megelőzte a halálban...

Alkonyatkor fekete embertömeg kísérte a lilikomkoszorúzott koporsót. Búsán zugtak a harangok s közbe-közbe felhangzott a „miserere” gyász szolozsmája.

A tömegben véletlenül az öreg Mózes mellé verődtem, ki csak ennyit szólt: „Jehova kegyelmes.”

— Úgy legyen — feleltem rá a könnyeim végig barázdálták halvány arczomat.

Pej által huzott azurkék bársonnyal páruzótt hintájában jött udvarhölgyével (kocsisa egy ósz zittya kinézésű hatalmas bajuszú deres legény volt) Kisdéttében voltak Stolberg Gondrecsurt grófnő udvarhölgye, Bellegarde főudvarmester, Fehér Ipoly pannonhalmi főpát, Kovácsseiből igazgatótanácsi elnök és főudvőlgazgató, Dr. Huray István és Dr. Engel Gyula főudvőrvosok és igazgatótanácsi tagok s a főpátai tük. A fellobozott főpátlet előtt volt felállva a 68 kék ruhás gyermek élükön a tantestülettel s levett kalappal, mely meghajtással üdvözölték. Miután a főpát a tanítókart összesen bemutatta, az intézet nevében Kanovics György igazgató üdvözölte magyarul következőleg: »Stephania trónörökösnek O fenségét és kedves leányát Erzsébet főhercegnőt intézetünk fővéd-angyalát az Isten sokáig éltesse!« A riadó „éljen“ után rövid néhány szóval felelt németül s a gyermekkar „Éljen sokáig“ című dalt énekelte. A szeretetház fennállása óta legmagasabb vendége a főpát kalauzólása mellett legelőször is az osztályokat tekintette meg, azután az emeleten levő nagyterembe fáradott fel s a vendégekönv egy külön lapjára szép határozott vonásaival beírta nevét. Miután kiserete is bejegyezte magát, Barbars Gyözö tanító vezetés alatt álló I. osztály helyiségét pillantotta meg szigorú pontossággal, dolgozó szobát, mosdót, fent az emeleten hálótermet, tanítói szobát. Midőn az épület homlokzatán meglátta a címet, lehetett hallani a fenséges ajkáról oly zengzetesen hangzó magyar szót „Casalád, család“ s az intézet körülményeiről, növendékek számáról leereszkedő nyájassággal tudakozódott. Ezalatt az énekar több magyar dal éneklésével mulattatta s midőn visszatért a főépület elé, ismét kedves magyarsággal „Köszönöm, köszönöm, nagyon szép volt“ jelezte ki magelégedését. Azután sora névén a kis árvákat, előhívta a legifjabbat,

majd a legidősebbet s ama óhajlásának adott kifejezést, hogy a gyermekek délután szünetet kapjanak, mi teljesített is. Végül megköszönte Fehér Ipoly főpátának a vezetést s mosolygó arccal köszönt ide is, oda is s a kísérettel együtt elrobogott kiserve harsogó „Éljenekti“.

— **Megyei hírek.** S ü m e g h város Eitner Sándor vezetése alatt küldöttség által kérte reáliskolája részére az eddigi államsegély fenntartását. — Dr. T e l e k y Lajos sümegi ügyvéd a szombathelyi kir. törvényszékhez jegyzővé nevezteték ki. — S t e r n Miksa zalaegerszegi lakos nevét Csillagá változtatta. — K é k k u t o n K r á l Dezső helyettes jegyző választott r. jegyzővé. — A k e s z t h e l y i v i d é k i Gazdakör múlt hó 20-án gyűlést tartott, hol különösen a szőlő védelméről s szőlőgazdaságunk fejlesztéséről intézkedtek. — G e l s e s K a n i z s a közt egy vasúti ör fiának jobb kezét elvágta a tehervonat. — N a g y K a n i z s á n Zivér Mátyás közlegény szolgálati fegyverével szíven lötte magát.

— **Hazai hírek.** Nagy V á r a d o n jun. 26—29-én ülték meg s z t. L á s z l ó k i r á l y szentté avatásának s a városnak a török uralom alul való fölszabadnlásának emlékünnept. Ott voltak : József Ágost és László főherczek, Csáky gr. miniszter, Fehér Ipoly főpát. a kath. püspöki kar többsége, megyék, városok s hatóságok képviselői. Együttal Schlauch püspök elnökölte alatt ülést tartott a szt. László társulat is. — S z é c h e

n y i Imre gr. berlini nagykövétünk — hir szerint — lemond állásáról s utóda Szőgyény M. László, miniszter lesz. — D r o h o b e c z k y Gyula körösi püspököt július 11-én szentelik fel az unghvári székesegyházban. — A m i l l e n n i u m i orsz. kiállítást, eddigi megállapodások szerint, nem fogják megtartani s a költséget a kézmű és ipar támogatásai fogják fordítani — S z é c h e n y i Ödön basa 30 éves tűzoltói jubileumára a magyarországi tűzoltó egyesületek képviselői Konstantinápolyba mennek. — A z á g r á b i felosztaltt községtanccs helyébe az új bizottsági tagokat július utolsó napjain fogják megválasztani. — A f ő v á r o s i spódiungyár jun. 26-án este leégett; a kár 150 ezer forintra rug. — A s e l m e c z b á n y a i bányászati és erdészeti akadémia új épületét jun. 26-án avatták föl Wekerle és Bethlen miniszterek jelenlétében.

— **Magyar Dekameron** száz magyar író elbeszélései, összeállította Hevesi József. Megjelenik 25 füzetben. Egy-egy füzet ára 25 kr. — E g y s z e r ü s i t e t t (vasúti központosítalakozó) »Kalaus« ára 25 kr. Kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Csáktornyan.

FELELŐS SZERKESZTŐ
MARGITAI JOZSEF

IX. tečaj Vu Cakovecu 3-ga juliusa 1892. Broj 27.

S urednikom moči je svaki dan govoriti med 11 i 12 vurom. — Sve pošiljke tičuće se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime Margitai Jozsefa urednika vu Cakovecu.

Izdateljstvo:
Kajizara Fischel Filipova kam se predplata i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna čena je:
Na celo leto . . . 4 frt
Na pol leta . . . 2 frt
Na četvert leta . . . 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i šal računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk. Izlazi svaki otijeden jedankrat i to: vu svaku nedelju.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomagajućega činovničkoga društva“ „Čakovečke sparkasse“, „Medjimurske sparkasse“, i t. d.

Božja skrb vu naturi.

III.
(Dalje).

Mnogi bravenjak posija s jednom jedincatom semenkom očli smrekovnik. Da drevje i grmlje v zimi nepomrzne, zat su jim stebila skorom pokrta, a pupki su jim postavljeni pod gustim kožnatim smlostom stvarju n zlepljenom pokrovom. Zelene poljske sctve čuva od zimske zdeni snežno pokrivalo.

Još je čudnoviteša božja skrb vu životinjstvu. Življenje svake fele kukcov da va od toga prelpe dokaze. Svaki metulj zna najti ono rašće, s kojim se dojuča gusenica hrani. Na njege znese jajca, prem da drugač na njega gda ili nigdar neleti. Kupusnjak nenese svoja jajca na gornju, nego na dolnju stranu, da se bolje začuva. Siskar leti takaj na dolnju stran hrastova ga lišća, iče žilicu, nabode ju i vu jami cu znese jajce.

S k lista obkoli jajce i otvrdne. Tak postane sišek, vu kojem je upljivu'ek (črvić, koji se od nje hrani. Najpotlje postavši bubom, predere svoj čudnoviti stan. Vu obćem se bube jako brižno staraju za svoj nasad. One skrivaju jajca vu pukotine, pak jih onde začepiju, zamazeju, da

se ličinke začuvaju. Jajašća sama su ovrsta i tvrda, kak sitni biser.

Pogledimo malo jeden gusenjak. List na kojem se nahadja lëpo izprevijan, tak da deždj unutri nećuri, a predivo čuva od zime. Dok su hladne protuljetne noći. Vračaju se svaku većer mlade gusenice vu svoje gnezdo. Uljičar posadi se na ledja emelam i bumbarom, te tak dospe vu nji hove koše i gnezda, gde svoja jajca iznese. Košničar, koji se s vojskom hrani, na čini si vu košnicah, vu koje se uvuče, podpune čevi iz vojska, vu kojih kakli po kakvih hodnicah sim tam plaziti more.

Jako dokućastim načinom hrani se mravlji lav. Gibljuć se sve nazad dëla vu pësek jamicke spodobne lëvku. Na dnu sedi on vu zasëdi i same glavu malo viri iz pëska van. Gda mu se vezda približi koji mrav ili muha, posiplje ju s pëskom sa svojom lopatastom glavom, mrav se skotura a on ga zgrabi sa svojimi dvëma klešćami, zavelče ga vu pësek i izceca ga. Tim razparakanu jamu popravi opet za pol vu re, a ona je jeden i pol palca duboka vu obsegu pak ima 2 3 palca. Lčinka si jako kun'ino sprede pod pëskom okruglo mehko ležalo, te najpotlje kak muha iz'eti.

Pri višem životinjstvu pokazuje se skrb božja navlastito vu tom, kak nekoje prezimuju, sele se, za svoje se mlade skr-

be, kak su zgodno telovno ustrojene i kakvoga su nagona.

Gda se zima približuje, dobiju sisari topliše zimsko odëlo. Vuua je naročito dobra za toplenje. Kak su lëpe, krepke i okretne lisice, jazveci itd. vu zimskoj svojoj čurdiji vu kojoj i najljuti'oj zimi protistati moreju Mnoge živine tira nagon, da si praviju mehka i topla zimišta Nekoje, koje vu zemlji stanuju, kopaju dupla, n. pr. jazvec i hrček, druge brižno zadelaju sve ulaze k svojomu brlogu.

I za zimu skrbe se mnoge životinje. Većerice, miši, hrčice spravljaju si već v jesen hranu, naročito je hrček marljiv sbrac i našlo se je vu njegovom berlogu već do 60 funtov žitka. Mnoge životinje preispavaju opet zimu. Dok zimske bure bësne, a čovëk gladuje i zebe, leže one zmotane mirno i bezbrižno, i prebudiju se stoprv, gda zasvëti protuletno sunce i zemlja se na novo zazeleni

Koliko je ljudih, koji bi kakti te živine radi prepravali zimu, samo da moreju! — Srne, zajci i druge šumske živine, koje si zimi ne spravljaju, niti prek zime nespiju, živuju dosta težko, no ipak i one nahadaju po šumah, skloništah, pod snegom sebi i hrane; kaj već, opazilo se je, da vrëšina naročito bujno raste, gda se očeki'va oštra i duga zima.

Ali kak je čutljivim pšavčicam, gda nastane zima i kukcov nestane? Za nje je vu srećneših krajih već prestrt bogat stol. Nagon za putovanjem prebudi se vu njih. One se seliju vu Italiju, Misir, a još i dalje vu Afriku. Božja skrb da im ponarasti novo perje, a snaga za letenje za čudo jim je velika. Gda oštre severne bure izbućiju, povračaju se opet brez vodje, brez severnice, tija od Senegalah vu stari svoj zavičaj. Gdo jim pokazuje put prek morja, prek pustarah, po vrltedih i sněgom pokrityh gorah?

Navlastito je čudnovita ljubav životinjah prama svojim mladim, te ne redko more služiti za primer i istim ljudem. Kakovu pak spremnost i poslenost nepokazuju ptice pri gradjenju svojih gnjezdah. Mehovinu, vunu, dlaku, tenke šibice snažaju one od svikud vu svojih kljunih, te pleteju, zidaju, gradiju i priredjuju mekane ležaje za svoje mlade, koje njim bude Stvoritelj pověřil.

Koja ljubav, koja brižljivost skoznuje tu nad zibkom malih. Věno i ljubljeno pokriva jih mati sa svojimi krili, i odhadja samo na trenutke, da hranu poišće. Pletno se povraća k svojoj sitnoj pijućućoj dčćici. Oni požirićnu i svaki dobi svoj obrok. Gledajte, veli sv. Augustin, kak se raduju i vesele, da spaziju svoj hranu! Kak se prepinjaju i pohlepno zėvaju s malimi kljunćići!

Kak jim zmuštrano mati hranu zna podavati! Kak je pametna, kak pazljiva i verna vu spunjavanju dužnostih svojih. Neizměrna mudrost, kak prelepo vućiš, ove stvore svoje? Gda ženka vu gozdići sedi, mužek se rad posadi na koju kiticu bliž njega drěva, te joj popěva mile svoje pěsmice. A koja tuža, koja žalost nastani se, gda mlade ugrabi koja zvěr ili koja okrutna ruka čověća.

Naproti neizkazano je veselje opet, gda mladići prvi put izlete! Stari jim pokazuju i letiju z njimi po red pripomažuć jim i vabeć je. To vam je veselo cvrkutanje o žagorenje po grmovih i po šikarju. Kaj ti sve nespomina na nekakvu višišu ljubav i boljšu skrb?

Golubica razkvašuje golubćekom svojim svako zrnce vu svojih vustih. Gda još plaljivo golubće prvi put ostavi golubinja, obleće ga sve na okoli brižljiva mati, a gustoput postane i aldov svoje ljubavi. Razzalit se srca mora, kak ove mile ži votinje, gda je požar čez bukteća plamen lete i golubinjak zdvojno obleću, dok njim živi ogenj krila neobzeme i one vu njega nepopadaju.

Jedenput uzeli su lastavicu ravno, gda je mlade imala, zapreju ju vu krletku i odpeljaju ju mnogo miljih daleko, pak su ju anda pustili. Ona prhne vu zrak i povrne se opet k svojoj familiji.

Poznati prirodoznanec Bechstein vidil je jedenput kesno v jesen pasterićku pri potoku brižno sim tam drkati i letati. Čudil se je, da je ta samo od kukcov živuća ptica još tu, gde se je vani komaj gdě koja mušica mogla opaziti, te da se nje odelila, kak i njene pajdasice. On zato pojde za njom, ravno gda je ulovila nekakvoga kukca i v kljunu ju ponesla, kak da mlade oće hraniti.

Vežda opazi, gde čez ljuknju jednoga šupljeja drěva previruje glava nekakve dosta velike ptice, koja je pohlepno odpirala ljun za hranom, kaj mu je donesla hra-

niteljica njegva. To je bila mlada kukavica. Njena mati je morebiti svoje jajce vu kljunu na jamu donesla, te spustila vu duplje vu gnjezdo, koje je onde bilo. Kukavica je vu tom duplju narasla, imala je i na glavi i na sinjaku već podpuno perje i ostala je tu zarobljena, kajti je jama pre mala bila, te nje mogla iziti. Brižljiva hraniteljica bila bi prije poginula, skup sa svojim nahrancetom, negda bi ga tu ostavila brez ikakve pomoći.

(Drugiput dalje).

Kad koga vgrizne stekli pes.

Běsnoća (steklina) pojavljuje se pri psih, maćkah, vukov, lisicah, sama po sebi ter prehadja na domaće živine i na čověka onda, ako ga n. pr. vgrizne takov stekli pes. Steklina je grozna, a zbog posljedica i jako pogibeljen beteg.

Pred vsem tem glavno je poznati, jeli je pes, koji je vgrizel čověka zaista stekli?

Pes'a bėсноća, koje ima vu vsako doba ljeta, nepoznaje se tim, kaj stekli pes neće vode; ar se zna, da stekli psi negda ližu ili piju vodu, mljeko ili druge tekućine, dapaće se zna, de je stekli pes gdakad i vodu preplaval.

I to nije istina, da se steklomu psu iz vust peni. Vekši del steklih psuv okraj gubca je onakov, kak god su i zdravi psi. Ali pri njih vnoгих vusta su odprta, a iz njih curi slina, a ne pena.

Ne stoji ni to, da stekli pes vsaki put izravaen beži, pak rep med nogami drži.

Prava znamenja pesje bėсноće jesu ova:

1. Na psu, koji je ostekel, opazili budete, da je premenil svoje navadno ponašanje, on postane turoben, skriva, zavlaći se na temno mesto ili je nemiren, podražljiv, ter bude rad vgrizel ili bežal. Vnogi bežiju taki s prvine od hiže, ali se povračaju dimo opet za jeden ili dva dni, ako nisu kak zaprěćeni.

2. Stekli pes gabi volju za hranu, koju je do vezda dobival, ali mesto toga hoće gutati neobićne stvari, kak zemlju, slamu, drěvo, krpę, kamenje, blato itd.

3. Stekli pes nekak čuino laja. Kad zalaja, nećai to kak navadno, vu dva tri ma ha, na kratko, nego prvim mahom odmah zategne zdigavajuć si glas. Vnogi bude tak lajal većkrat i vnogo, i ovi budu lajali hrpavim glasom, vnogi kak laju rećko gla, ter tuliju.

4. Stekli pes rad bude vgrizel, rajši druge živine, nego i čověta, a gda gda i druge kojekakove stvari.

5. Steklomu psu visi dolnja gubica, ter su mu vusta širom odprta; to biva negda taki s počatka, a negda komaj kesneše, jezik mu je sub, ali jako ćerleni, a i oći su mu jako ćerlene.

6. Stekli pes hitro omršavi, oći mu postaneju mutne, dlaka mu se nakuštra, a križeci i zadnje noge klonu, ter odnemognjen najkesneše bude za osem ili devet dni poginul.

Nut po ovih znamenjih za sigurno budete poznali psa, koji je ostekel. Kuliko je potrebno čuvati sebe samog i domaće živine od ovakvoga psa, da ne vgrizne, da nekuži (neoskruni) svojom steklinom niti čověka, niti živine, to bude za sigurno vsaki sam znal.

Ako li čověka stekli pes vgrizne, onda

znajte, da steklina prehadja na njega i on bude vu najgrozneših mukah vumrl, ako mu nepomorete za rana.

Pred vsem tem treba nastojati o tom, da zaprěćite, da gift nepraje vu krv. To budete najbolje postigli tak, da vzemete elastićnu naramnicu, podvezicu ili kakovu ćev od gume ili ako ovo neimate, kakvo god krpu, rubec, pak da snjom čvrsto svežete ober rane on del tēla, kaj je vgrizjen.

Onda treba gift odstraniti iz rane ili ga sfondati. Ranu je treba odmah izprati toplom vodom ili mljekom i neprestance to ćiniti, da kaj više krvi ide iz rane, nebi li gift s krvjum vun zišel. Pokedob nemrete znati, jeli za istinu to biva, morate gifta vu rani sfondati, a to budete najbolje ćinili, ako ranu ćim god zežgete, anda s kakvom kiselinom (sumpornom; salitranom) ili ćistom karbolovinom ili napokon žarećim željezom (ili komadom živoga vugljena, ili gorućom cigarom, ili šibicom), a morete ranu izprati ljutim lugom ili otopljenim zelenim sopunom (Schmierseife).

Ako vsega toga neimate, onda se mora rana izcekati ili vustni ili kupicom (rogom). Ako su vusta ćista, pak neozledjena (neranjena), onda je to prez vsake pogibelji. Razumeva se, da se ono, kaj se izceka, vsaki put mora izpljunati, a vusta ćim god izprati. Kad je rana dobro izcekana, onda ju dobro izperite vrelom vodom, octom, sopunicom, slanom vodom ili scalinom.

Ako vnogo krvi curi iz rane, naj teć kaj više, a da bi potekla, oblagajte toplimi oblogi ili stavite roziće, (ako ovo neimate, vzemite kupicu, iz koje piju žganicu, stopite (ugrijte) ju dobro, pak ju denite na ranu, ili ako je treba ranu većsom napraviti, razrežite ju ćistim oštrim nožem.

Ako neide više krvi, pak kad ste ranu dobro izprali, pokrijte ju antiseptićnim zavojem (2 dela karbolovine na 100 dela vode), batrivite i vmirite ozledjenika, pak gledajte, da ćim prije dojde doktor, kojemu budete pripustili, da ranu dalje vraći. Od 100 ljudi, koji su vgrizljeni od steklih psuv, pojavi se bėсноća srećom samo pri sedem ili najviše njih osem.

Pojavi li se jednom bėсноća pri čověku onda mu neima više oslobodjenja, ter bude vu groznih mukah za kratko ili duće vrěmena poginul.

Ođ bėсноće, kada se već pokazala na čověku neima do vezda još vraćtva; jedino je sredstvo, da se rana taki zežge ili oštrim nožem izreže.

Ima predelah, mestah, gde se već vezda i steklina izvraćiti da, iznašatelj toga je francuzki doktor Pasteur, od kojega su se već i ostali doktori po velikih varaših zvučili steklinjavu vraćiti.

I mi imamo takov inštitut vu Budimpešti, gde se je već vnogo vzaćilo, a i vezda ima još takvih betežnikov, koji se vraćiju, i najbolje je, ako se takov nesrećnik taki odpravi vu Budimpeštu vu pasteurski inštitut na vraćtvo.

Pokedob pak vsaki neima vu pripravnosti dosta penez, dobro vćini, ako ide vu Horvatsku prek do Križevca, gde su već dobro poznani brati Nemćići, koji ov beteg znaju dobro vraćiti, kak se je i vezda osvedćilo, da su vu Nedelišću sestero dece koji su pred dvemi tjeđni bili nagrizljeni od stekloga psa, — deću zevsema dobro izvraćili; i da si od ovih pomoć zadobiju.

KAJ JE NOVOGA ?

— Prosimo poštovane naše predplatnike, naj nam na početku tretjega fertalja predplatne zaostatke po pošti pošleju, i predplate za novi fertal ponoviju. Cena naših novin je : Za jeden fertal 1 frt, za pol ljeta 2 frt.

Psi vu Parizu.

Gospodarpi suv vu Parizu su ov čas vu velikom strahu i neprihki. Zadnje su vrème vnogi psi pobesnili (ostekh); stoga je izdana zapoved, da varaški stražani imaju vloviti i vubiti one pse, koji se nevede na vojčci i nemaju korpice. Pariški policisti vezda priredjuju čele hajke po vulicah na siromašne pinčke, hrte, jazavčare, buldoge i ostalu pješje pleme, a odkad još dobivaju za vsaki komad 50 centima, oni tak marljivo preganjaju, da se bude vu Parizu zevsema zatlro pesje pleme. Vu jednom mesecu vlovljeno i potučeno je do 9830 psov. Dobro bi bilo, da se i pri nas takva hajka napravi; ar i pri nas ima vu obilnosti tih cifrekov i tabasov, a ima i gospodarov dosta, koji pse rado imaju pri hiži, ali hranu njim dati, to se njim neće, i tak se tim načinom nesreće dogodjaju.

Aldov Monte Carla.

Iz Mentona javljaju : Neki Englez imenom Fišer, koji je više meseci boravil na Rivieri, strelil se je, poklam kam je vu igraonici na Monte Carlu zgubil 40.000 funtih sterling. To je vu mesecu juniju 12-ga aldov ove kartašnice.

Opal je zvon iz turna.

Grozna nesreća lahko bi se bila pripetila na Tělovu vu Pulji. Kad je procepcija krenula prek piaca „Alighieri“, i vsi zvonci cirkve zazvonili, vtrgel se je držak najvećeg zvana, zbog česa se je zvon zru il i opal iz turna na piac. Na sreću, da je procepcija na drugoj strani išla, ter se nije nesreća pripetila. Zvon se je razbil na komade

Telegrafi i živine.

Englanski novine „Nature“ pripovedaju da su već vnogi jagari i stražari na željeznih stanicah opazili, kak si prepelice većkrat izrane krila, vudirajuć njimi vu telegrafski drot. To čine i druge vtice, koje dohadjaju iz druge zemlje, vu kojih toga nejma. Vu Indiji i vrućih krajevih južne Amerike drže jopice (tojest, misliju si jopice) da su stupi ne kojih je pričvršćen drot telegrafa, priredjeni njim za turnaje. Nezdavnja su detelji i medvedi pokazali se kakti protivnici telegrafa. Jeden inspektor telegrafa gledal je na Javi, kak detelji kljuju blizu izolatare telegrafične stupe. Vsa je prilika da je to, kaj misle, da su vu stupih kukci, koji zuje, a to je zujenje telegrafičkoga drota. Vu Norvežkoj su duže vremena izkali ne prijatelja telegrafa, koji je tamošnjim telegrafom delal kvara. Tam su telegrafični stupi pričvršćeni na doljem kraju kupom kamenja. Ovi kupi kamenja bili su većkrat razmetani. A gdo je to učinil? — Medvedi. Oni su znali čuti zujanje drota i misleć, da su to čmele, počeli su razmetati kamenje, nebi li došli do meda.

Englezka kraljica Viktorija.

20-ga juniuša bilo je 55 ljet, kaj je

kraljica Viktorija stupila na englanski tron. Još jedno samo ljetu fali, pak bude kraljica izuzev svog děda, kraja Gjuru III. duže kraljuvala Englezkom, nego ikoji od njezinih predjah. Jedini kralj Gjuru III. vladal je 59 ljetah. Kak je kraljica zdrava i čila lahko je moguće, da ona doživi i preživi to vrème, pak bude onda unicum vu historiji, da je jeden vladar sedol prek 60 ljetah na takvom tronušu. Kraljica je denes stara 73 ljeta, a postala je kraljicom ljeta 1837. vu 18 ljetu. Od svih vladarah, koji su njoj gratulirali, kad je postala kraljicom neima denes više niti jednoga živoga, a s vnegimi vladari izniknuli su i njihovi orsagi.

Zolin roman.

Vu više parizkih vulicah ovih dnevoj videti je bilo ogromne oglase, koji s debelimi slovami javljaju, kaj je vse romanopisec Emil Zola potrošil i popil, dok je napisal svoj začnji najboljši roman „Propast“. Pišuju da je taj glasoviti vučenjak za devet meseci, za kojih je napisal 1033 strani svojega romana, potrošil 535 gosećih perah; zadnje poglavje je moral napisati ocelovim perom, ar su već vse guske vu njegovom dvoru bile operušane (obskubljene), a njihova pera potrošena. Tinte je potrebuval 5 litrov i 25 centilitra; nu vuogo je strana moral pisati čerlenom tintom, da si po nekaj ofriška vtrudjenu pimet i fantaziju. To nije čudo, ako li se uvaži, da je vu romanu opisano 48 glavnih osobah, nekoliko vojnikih sborovah i 1148 nuzgrednih licah. Pri tom velikom poslu popil je neumrlu Zola 390 litrov pive, 120 kupicah vsake fele vračtva, 180 builona i 96 vsake fele pilulah

Trgovina s foliñnimi lasmi.

Poznato je koje mesto zavzimalje Kina vu trgovini s foliñnimi lasi. Neprijatni odnosaj Evrope proti nebeskom cesarstvu zrokuje navek krizu vu toj trgovini. Najbolšimi lasmi vu trgovini drži se Francuzka (od živih ljudih „vivant“); lasi dugi 80 centimetrov, odrezani od Bretonke ili Normandke, plaćaju se po 1000 frankah. Najredke e farbe jesu sněžno beli; njihova vrednost dohadja do nepregruntanih iznosov od 25.000 frankah za kilogram. Za francuzkimi lasi šarčaju se englanski najbolšimi, onda nemški, talijanski, belgijski, i švedski. Najfaleši i najrazšireniši lasi su kinezki, koji koštaju 10 do 12 frankov po kilogramu. Uvoznja lasih vu Francuzku ima znamenito znamenovanje i dosiže znamenitu količocu. Ljeta 1882. bilo je vu Francuzku dovoženo 70.728 kilogramov lasih, a ljeta 1888. dovoženo je već 124.715 kilogramov. Najvećši del tih lasih dovaža nebesko cesarstvo Kinezko. Kad nastanu napeti odnosaji izmed Kine i Evrope, onda se iz kinezkih lukah nedovoziju lasi, a sbog toga nastaje pomenikanje na evropskom piacu. — Talijanska sledi odmah sa Kinom, kaj se tiče trgovinom s lasmi: Ona izvaža na evropski piac do 22.000 kilogramov, englanska Indija do 2000 kilogramov. Japan sa 548 kilogramov; Algir 431 kilogramov, Tunis 98 kilogramov, Austrija 57 kilogramov, Španjolska 13 kilogramov. Sam varaš Marseille prodaje na ljeta 3000 kilogramov, od kojih se 50 kilogramov potroši na mužke baroke.

Tolvajsko cigansko društvo.

Već nekoliko ljet uznemirivala je šereg ciganov zapadne varmegije. Magjarske, izvadjajuć grabežna umorstva, grabež i kradje. Našoj žandarmeriji pošlo je za

rukom dojt vu trag tim potepuhom. No, jeden del istih pobegel je blizu Varaždina vu Horvatsku, ter se je više kaj jedno ljetopotepalo vu varaždinskoj, belovarskoj virovitičkoj i požežkoj varmegiji čineć vsake fele zločinstva, a da nije nigdo ni seujal, da bi ti črni gosti kaj takvoga izvadjali, ar su na oko bili mirni i delavni, ter su se vu městih, gde su boravili, bavili se vsake fele meštrijom i podpuno povjerenim jim delo izvršavali. Bilo je med njimi kovačov, popraviteljov ambrelah, vúrah a i mužikašov, ter su i pri svatbah igra'i. Kad su pak dođu mestne okolnosti spoznali, otišli bi po 40 i više kilometrov vu drugi kraj, a onda su za nekoliko meseci njih nekoliko povrnuli, ter speljali kakov zločin. Naši magjarski žandari izkali, preizkali su živo ov šereg po svih krajih magjarske, dok nisu zeznali, da se isti nahadaju vu Horvatskoj, jeden oficir sa 8 žandarov, dok tu črnu družbu nisu polovili blizu Grubišnjeg polja. Vlovljeno je 7 glavnih krivcov, a budu i žene kak sukrivci. Nekoji su većši del zločinov priznali. Vsaki od ove dužbe govori četiri jezike, neračunajuć njihov ciganski jezik. Vu horvatskih varmegijah načinili su više razbojstvah i kradjah kak vu Carevdaru, Trojstvu, dapače su vu Kapeli pri Belovaru, robeć jeden štacun, zaklali jednoga občinskoga stražana. Kuliko bude još toga došlo na videlo, dok se vse iziše i kak svét zezna, da su ovi lupeži vu njegovom kraju boravili. Vsi okrivljenici sa ženami i děcom dopeljani su črez Koprivnicu pod jakim pratnjom va Veliku Kanizu, gde ih čaka zaslužena kaštiga. I ovo nas pripječnje vpučuje, da se mora zkoznesim okom i oštreše paziti na skitajuće cigane, ili tolvaže.

Nekaj za kratek čas.

1.

Neki lěčnik na morju vzel si je za primer vu vraćenju, vu ovo vrème tak glasovitoga plebanuša Kneipa izVörishofena, te je sve bolesti samo z vodom vračil. Jednoć bil je na ladji nešto neoprezan, poškliznul se je opal vu morje i vtopil se.

Jedan mornar je to kapitanu ladje sledećimi rećmi prijavil: Javljam pokorno, da je naš doktor vu svoju apoteku opal.

2.

Bez imena.

Nekojega seljaka, čije dēte je gospon plebanuš krstil, zapital je isti gospon plebanuš:

No, koje ime bu dēte dobilo?
Ja neznam — odgovori seljak.
Tak anda mu dajte vaše ime, kak se zove?

Ja se zovem Tonček. — No nek mu bu moje ime, ja se vre nekak i bez imena prezivem.

3.

Na ledu.

Gospon (proti jednoj gospoiji, koja je sanjkajuć se na ledu opala): Oni su danas valjda prvi krat na ledu?

Gospa: Nisem, nego zadnji krat.

Složil :

Em. Molloy.

Selyem hamisítvány Egeszünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összeperdördök és csakhamar ki-alszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros színű-szalonnás-leisz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hogy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödördök, csak megörbül. Henneberg G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben, hához szállítva, póstabér-és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat akár egyes öltönyökre való- akár egész végekben valódi selyem szöveteiből.

*) E rovat alatt közölttekért felelősséget nem vállal a szerkesztő

Cena žitka — Gabona árak

1 m.mázsa. — 1 m.cent.		frt	kr.
Buza	Pšenica	7	—
Zab	Zob	5	50
Rozs	Hrž	6	50
Kukoricza	Kuruza	5	—
Árpa	Ječmen	5	—
Fehér bab	Grah beli	6	—
Sárga »	» žuti	5	—
Vegyes »	» žmešan	4	50

ODGOVORNI UREDNIK:
MARGITAI JOZSEF
Glavni suradnik:
GLAD FERENCZ.

Házeladás.

A varazsdi vaspályánál, keleti árok-utcában fekvő és kiválóan **vendéglő** és **kávéházra** alkalmas 82. számmal bíró ház (8 szoba, 2 konyha, kettőspincze, istálló- és szekérszinnel) haláleset folytán azonnal eladó.

Bővebb a háztulajdonosnál sétatér-utca 80 sz.
535 1-1.

LOTERIJA. Grác 26-ga júniusa 1892.
20 84 59 28 81

Csúsz, köszvény, toszagatás, fejfájás, csípőfájdalom, hátfájásom stb. ellen legjobb bedörzsölés a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller.

Több mint 20 év óta a legtöbb családban ismeretes mint fájdalom-enyhítő szer és majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 és 70 krért. Minthogy utánzások léteznek, ennél fogva mindig tájékozottan: „Horgony-Pain-Expeller“ kérendő.

Eladó.

Egy 2 lóerejű

cséplőgép

naponta 100 keresztet csépel — továbbá

egy kézi cséplőgép

mindkettő jó állapotban eladandó.

Bővebbet **Döring Emil lakosnál** Csáktornyan, perlaki utca.
536 1-3.

Proda se

Jedna mašina za mlatiti sa 2 konjskom silom (jakostjum), koja svaki den 100 krizov mogoća je izmlatiti. Nadalje proda se: Jedna menjša mašina za mlatiti s rukom.

Obedre su vu dobrim stalšu.

Više od toga zeznati se more pri **Döring Mihályu** vu Čakovcu, Stanuje vu Preločkoj valici.

210 szám 1892.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági kiküldött sz 1881. évi LX. t.-cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. bíróság 2384/1892. számú végzése által Szabol Mihály hodosáni lakos végrehajtható javára Purits Mihály hodosáni lakos ellen 319 frt 58 kr. tőke, és pedig 14 frt 90 krnak 1890 év július 25 től járó 6 százalékos kamatai, 154 frt 68 krnak 1891 évi július 1-től számitandó 6 százalékos kamatai, 150 frtnak 1890. évi május 1-től járó 7 százalékos kamatai eddig összesen 60 frt 36 kr. perköltéség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtható alkalmával bíróság lefoglalt és 455 frt 80 kr-ra becsült szobabutorok, bolti áru cikkek, ó és új borok, 1 herélt ló, kocsai és kukoriczakashól álló ingóságok nyilvános árverés utján eladatnak.

Mely árverésnek a 2384/1892 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen vagyis Hodosánban leendő eszközésére

1892 évi július hó 12 én d. u 4 órája

határidőül kitűzetik, és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi 60 t.-cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108 §-a értelmében megállapított feltételek szerint lefizetendő.

Perlakon, 1892. évi június hó 27 én.

MEGYERESSI GÉZA

537

bir. kiküldött.

Hatóságilag engedélyezett

VÉGELADÁS.

Mindennemű **ruha kelmék**, fekete és színes **kásmérok, kreton, voil, szelir parket**, valódi **rumburgi és kreász vászon, chifton, ágy és asztal terítők**, mindennemű **szőnyeg**, selyem, gyapju és mosó **kendők**, téli nagy kendők, fehér és színes valódi vászon **zsebkendők, posztó és férfi ruha-szövetek**, továbbá

férfi, női és gyermek czipők és kalapok mindennemű **ingek, gallérok**, selyem **nyakkendők, hartsnyák**, fehér és színes **kötő pamut**, bársony és selyem szalagok

szabott árak mellett

a **beszerzési árnál tetemesen olcsóbban** adatnak el.

MAYER S-nél
Csáktornyan.

A beszerzési áron alól.